

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Aqua pluuiæ arcenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96158)

Domum hic legitur duob. modis. et gl. non facit aliud nisi ponere casum.

LEX XLVI.

- 1 **C**onclauē quid sit.
- 2 Porticus est locus cooperatus desuper, discooperatus ante, itez potest intelligi pro cella. Cenaculum est domuncula in summitate domus.
- 3 Dñs sum eius quod protegit solum meum, lz in meo solo non requiescat.
- 4 Domus si venditur, vendita vř libera: si legatur, videtur cum seruitute aditus legata.
- 5 Clausuro qđ est in medio duarum domozum alicuius, vendita, vna illarum dz diuidi.
- 6 Domus que est in finitio duarum parochiarum, dñr illius parochie ex qua bz aditum.

Quod conclauē [¶] Hec leg. est difficultis, sed est multū vřtis, et quotidiana, sed ad euidentiā scias, qđ conclauē est locus discooperatus inter duas domos in quodaz solario. s. terram, ita accipit bic, Item pt dici conclauē, came- ra bene firmata cum clauē. Ita ponit in l. i. §. de inspicendo, s. de ven. inspi. Ita no. per gl. in l. foramen, s. de fer. vrb. pd. Ita pt intelligi et bic. Item scias, qđ porticus est quidam locus cooperatus desuper discooperatus ante, hoc modo accipit bic, et l. cetera, §. hoc fenatus, s. dz leg. i. ¶ Dñt et intelligi porticus ista memiana, seu pcella in vulgari, et hoc mō asumit bic i. gl. in verbo, superposuisse. Tertio scias, qđ cenaculum est quedā domuncula, que est in summitate domus, vt l. i. duo. §. de i. i. vti pos. ¶ Hoc pmissio diuide legem istā in tres partes. In i. loquitur de conclauē in qđ, de porticu. in ii. de cenaculo. Secūda ibi, sed et Labeo. Tertia ibi, nec tñ est qñs, et bñ. h. d. Conclauē, et porticus, cedit illis edibus, ex quib. bñ ad tus, lz carum parietibus non continetur; cenaculum vero cedit illi domui, cui superimpositum est. h. d. in summa. ¶ Vide gl. in verb. binarum, que incipit, quidam habebat, et que gl. id qđ dñt ponit ad euidentiā. Item vide glo. super verb. superposuisse, que gl. dñt de porticu. ¶ Op. qđ ista l. non sit congrue posita in hoc ti. Dicit gl. qđ faciat ad sciam par. rub. que dñt de ptectis. Vide gl. in verb. con- signatio, que incit. conclauē, ibi, sed quid, et. Vel aliter, Dñs edium tenetur cauere de dam. infec. dz facta est hec lex, vt scias mus quis est dñs huius conclauis, et huius porticus. Vide gl. in d. verb. binarum, que incl. quidam, ibi, si a iur. qđ ad quid, et t3 qđ ille est dñs porticus conclauis, qđ est dñs edium, quib. cedit. Et sic no. ¶ ego sum dñs eius, qđ ptegit solum meum, siue cooperit, lz in meo solo non requiescat, et alius est bic. Contra hoc habemus expssum in l. que ad modū, §. j. s. ad l. Aqu. vbi ē eius in cuius edibus requiescit, non eius cuius solum ptegit; Rñ, qđ vt illud, qđ ptegit solum meum, sit meum, duo requirunt, qđ solum meum ptegit, et quod in alieno requiescat. Tunc n. requiescēs in edibus alienis non est ptegit alienum. Sed si non requiescit in alieno iure seruitutis mihi debite, certe tunc non est meum. Casus est in l. quem ad modū, §. i. s. ad l. Aqu. quod tene menti.

¶ vřtilia, et quotidie occurrentia. ¶ Dñr bic, qđ illud conclauē ē illarum edium, ex quib. bñ aditus lz requiescat in alijs. Contra domus vendita dz intelligi vendita libera, nisi seruitus imponat. Item in domo qđ retinet, lz quis duas, s. comm. pzed. et l. si edea mee, s. de ser. vrb. pd. Si igit vendi, et retinet, sunt similia: ergo ille in cuius pariete requiescit, poterit desicere. Volo, qđ atoz dñrum in ptectibus inter viuos, et hoc intelligo facta venditione, et interpolata seruitute oneris ferendi vel aditus bñd: vt p3 bic in ver. sed et Labeo. In vltimis voluntatibus in dubio vř legari domus, et imponi seruitas ista, vt est casus no. in l. j. s. de ser. leg. ¶ Item op. vř qđ conclauē qđ est in medio edium, sit pro dimidia vřtriusqđ dñi edium, arg. j. de acq. r. do. l. in sulā, et l. inter eos. Dicit Dñr, ad operat bic, cōuersio vsus in vnam domum facta per parietē, ar. l. qđ in rer. dñ. §. pe. s. de leg. j. et l. pze dñs, §. balneas, s. de leg. i. l. Seie. Tyrāne. de fun. instr. ¶ Et de gl. que incipit, ex hoc apparet. Ex qua sol. not. qđ qui simpliciter vendita domo, vnam aliam retinet, qđ clausurus, qđ erat cōe illarum edium, dz diuidi, dz medietas a latere tuo est tua, et alia medietas a latere meo est mea, qđ tene menti. ¶ Item op. ad fi. dñr bic, qđ cenaculum cedit edibus quibus est superimpositum. Contra, vti pos. l. i. duo. §. sed si supra. Et qđ est bic, nihil dñt, sed ter. vř velle, qđ ibi loquit, qđ ad cenaculum aliunde poterat bñ aditum, bic qđ non poterat aliunde, vř bic, ibi, neqđ aditum, et c. Et hoc intelligi, qđ esset vendita domus pacto appositio, qđ cenaculum remanet penes venditorem. Sed in vltima vo-

luntate non est necesse, qđ expriat, si testator vtebat cenaculo ad seruitū altiarum edium. lz cui edes, de leg. iij. Et vt nō er- res in hac materia, qđ dixi de conclauē, et porticu, intellige de oī edificio qđ requiescit in alieno, et ptegit solum alienū: sed tñ has beo p ipsum aditum in meo. ¶ Hec lex inducit ad qđ istā. Do- mus j. ex vna parte est de parochia san. Marti. ab alia est s. pa- rochia. san. Marti. ego habito in hac domo, cui parochianus Doc. dñt, qđ dico de illa parochia, ex qua aditus habeo, qđ hanc lz l. si cui edea, s. de leg. iij. et l. p dñs, §. balneas, eo. tit.

ADDITIONES.

- 1 **Q**uod conclauē, pro conco. adverte, qđ Bar. alleg. voluis- se in hac l. qđ conclauē, qđ simpliciter emens domū qđ erat obli- gata ad seruitutem alicuius parietis domus contigue, qđ possit p pzia auctoritate parietē euellere. Contrariū tñ alle. p Pau. de La. in hac l. quod conclauē, voluisse Bart. in l. i. ff. de fer. le. Tu dic. qđ Bar. in d. l. j. ponit plures sol. prima, qđ ignorabat in hac l. quod conclauē, sed in d. l. j. impositam facebat illā seruitu- tē p ter. in l. j. in ff. de act. emp. Vel tñ qđ seruitus perpe- tuo erat remansura, sic ex seruitute constituta: et tunc loquit in d. l. j. Secus si ad tps, vel et si esset affixa solo vel solū appende- ret sup suo, et c. Et ita vñr sonare verba Bar. vbiqđ. Posset etiā dari alia sol. qđ si domus contigua cui debet cēt videntis, pce- dat prima opin. Secus si domus cui debet cēt alterius tertij, et ita vř pbari ex verbis Bar. in hac l. quod conclauē. Alti. s. ēū posset fieri distinctio an in vltimo voluntatibus, et pcedat dicta in d. l. i. aut in scibus, et pcedat dicta in d. l. quod conclauē.
- 2 **A**lex. Porticus est, quid sit porticus. Dñt in sum. de acc. §. iij. ver. sed si crimen, et qđ porticus est illa pars, que est ante do- mum, et bic adde Bar. in l. cetera, §. hoc fenatus, s. de fer. vrb. pd. leg. j. Ad de ad materiam p. de de zinb. conf. eccler.
- 3 **E**t sic no. In qđ p tendunt fillicidia mea intelligat cōso- lum meum, vide Bar. in l. Olympico, s. h. s. de fer. vrb. pzed.
- 4 **E**x hoc apparet. An aut vendita domo veniat aditus: vide in c. Raynuius, vbi per doc. de testam. ¶ Ad de ad materiam Rom. cons. v.
- 5 **I**nducit ad qđ. Vide Bar. in l. ad mun. et bñc Ang. in add. qđ aditus est a parte anteriori in domo, et a parte posteriori, et vicillim ingredior, qñs ab anteriori, qñs a posteriori, nihil oī dicar parochianus capelle a parte anteriori: ex eo qđ illa pars censet nobilitoz, et vbi est pars nobilitoz censet cō totū, lz in di- ueris, s. de reli. et ita et no. qñ, qđ in c. in ecclesiastic, vbi vide.

LEX XLVII.

Quis Domus non pt demoliri cā negotiā di. s. cā concedēdi ad opus publicū, h. d. Op. dñr, qđ pūm venditor in simplo, et emptor in alio simplo, s. fenatus, s. de phen. vbi emptor tenet duplo. Et soluit pluribus modis, sed tene p vltimam solutionē vel vltimam, qđ idem quasi dicunt, et sunt vere.

De aqua pluuiā arcenda. Tit. iij.

Dictum est, s. de dam. infec. quod timetur vitio edium, bic d damno quod timetur de aqua plu. Vel aliter. Dicitur est, s. b off. iud. per quod subuenitur aduersus damna futura per actio- nem ordinariam, ideo ponitur bic titus, de aqua plu. arcen. Et gl. rub. ponit quoddam summarium huius materie.

ADDITIONES.

- 1 **A**lex. Actionem ordinariam. Libellum aut in ista materia, vide in l. i. tertius, §. officium, j. eo. per Bar.

LEX I.

S cui Dñr bic, damnum dabit. Contra, imo si tollit etiam lucrum, h3 locum actio- ista, vt j. cod. l. i. §. item Varus, Glo. aridet, bic regulare, fallit ibi. Vide gl. que incipit, quam- doqđ etiam pro lucro amisso, vt. s. titu. j. l. Pro- culus. Non obstat s. item Varus, quia ibi non erat amissio lucrī, imo damni.

Hec autem. Quā timetur damnum ex aqua plu- uia opere manu facta ista actio locū h3, secus si naturaliter noceat, h. d. in summa.

Frumentum, quid sit, et quid sit bladum.

De opere. Primo ponuntur duo dicta, s. dñs actum Quinti Mutij et Trebatij. qđ in aliquo concordant, et in aliquo discordant, vř ad ver. sed et fossas. Et sic habes, quod isti duo Juriscon. concordant in hoc, sit necesse, qđ opus sit factum aratro, s3 discordant, qđ Quintus Mutius dñt qđ sufficit, si fiat cā agri. Sed Trebatius dñt, jmo Prima Bar. super. ff. nouo.

requiritur, qd fiat ea frumenti. In ver. sed z fossas. reprehendit
 vterq. z rebatus. z Quintus dicitur, in eo qd requirebant
 opus esse factum aratro. vlt. ad ver. sed z si quis. ibi repoben
 ditur. Aditus tm. in eo qd dixit. agri colendi ea factum in hac
 actione non venire. vlt. ad ver. sed z apud. ibi repbendit ver.
 que. in eo. qd requirebant opus esse factum aratro vlt. ad ver. f.
 Labeo. ibi corrigi z rebatus. qui requirebat opus esse factu
 gra frumenti tm. vlt. ad ver. atē Sabin. ibi repbendit vterq
 in eo. qd requirebant opus aratro fieri. vlt. ad s. Jde. tum. Ex
 oibus illis verbis habes summa. hoc opus qd sit ea agri colen
 di. sine hat aratro. sine alio mō. si ager alitercoli non poterat. in
 hac actione non venit. Intelligit ne tm de grano. aut de framē
 to ghaliter. Idē in hac l. videtis qd accipit large. z stricte. vide
 gl. super verb. framenti. z sic in hac gl. accipitur large. Item
 vide gl. in verb. querendi. que incipit. vt in arando quod stricte
 accipitur. Et appellatio frumenti fm directam z ppiam si
 gnificationem est larga. vt no. in pcedenti gl. vt l. frugem. i. de
 verb. sig. An et Jac. de Bre. ego intelligo frumentum illud. qd
 excedit sui nobilitate omnes alias fruges. propter eodem vltim
 loquendi. Ita no. Ja. de Bre. in d. l. frugem. j. de ver. sig. C. 3
 quid dices de blado. Bl. est. j. de ver. obl. l. triticum. que dicit.
 bladum est omne id. quod terra feritur. non habetis alia.

S. Denique Marcellus. Quilibet p
 facere i suo
 quicquid vult. dummodo faciat nō animo nocendi alteri. h. d.
 ite s. satis no. Bl. ponit multa concoz. Sed quid in dubio. an
 videatur facere ea nocendi. vide gl. no. s. ti. j. l. fluminum. s. fin.

S. In summa. No. tex. ibi. imbre autem.

S. Item sciendum. Si aqua noceat edificis
 vrbano. hec actio locuz
 non hz. sed recurrit ad negotiaziam gnalem. si noceat rusticus.
 hec actio locum hz. aque origine non inspecta. h. d. C. Opp. q
 non it d'ia noceat vrbano. vel rustico. vt. s. ti. j. l. eorum. s. fina.
 Solabi loquitur in cautione damni infecti. vbi non curatur. hz
 secus in actione. C. lti. vide gl. in verb. ex. pertinētibus. que
 incipit. edificis. ibi. rustici pcedi. l. j. de vic. vic. ibi no.

S. Sicut autem. Et cui auferatur lucrum. nō cōpe
 tit hec actio. Sec' si inferatur
 damnum z debitam seruitutes. vel loci naturā. h. d. No. tex. ibi
 banc. n. actionem. Item not. text. ibi. semper enim banc esse. zc.
 Op. d' hic qd auferatur lucrum. hec actio non hz locum. Lon
 tra. j. l. pr. s. item Clarus. dicit gl. non pt agi directa. vt hic. s. j
 vlti sic. vbi. Non est verum. qz ibi inferebatur damnum. z nō
 solum lucrum auferebatur. z ideo non obstat.

Uicinus superior si facit molendinum. per quod aqua que
 veniebat ad meum. per fundum meum diuertatur. an per hoc
 mihi teneatur.

Sed z si. Et licet vicinus opus tollat. quero de q
 opere hic d' vide gl. in ver. opus. q inci
 pit. cuius non extat. zc. hic gl. p'it me d' Nam si memoria non
 extaret. qui tollerit illud opus teneret. vt. j. s. p'ri. z in l. j. item
 Clarus. j. c. z id intellige opus. cuius extat memoria. z illud nō
 appositum in gl. per errorem fuit positum. Hic s. facit ad q. de
 molendino superior. Ecce f' superior vicinus facit molendinu.
 z auertit aquam que veniebat per fundum meū ad meum mo
 lendinum. quod est inferius. an per hoc teneat mihi. Et q non.
 qz auferit lucrum ex pzinato meo riuo. secus si ex flumine publi
 co perci perē. qz tunc tenet. vt s. dicit tit. j. l. p' oculis. probat
 per l. j. s. merito. j. ne quid in loco pub. doc. not. in l. si manife
 ste. C. de ser. Dico plene in l. quominus. j. de su. vbi glo. tangit
 z not. gl. in l. si quis ex argentarijs. s. si initium. s. de eden.

- 1 Antiquitas hz vim legis.
 Conuetudo hz vim legis constitute.
 Seruitus queritur p'criptione. z nu. 44
 Seruitus d' qn natura loci facit vt aqua de loco superiori va
 dat ad inferiorem.
- 2 Diu. verificatur in decem annis.
- 3 Seruitus. que requirit factum hominis. dicitur habere caus
 discontinuam.
- 4 Seruitus. vt p'scribatur longo tempore que requirant. z nu. 6.
 P'criptiones regulariter nō requirunt scientia aduersarij.
 Linitates Italie non p'scripserunt merum imperium.
- 5 Ecclesie scientia. que succedit imperio vacante. an sufficiat ad
 hoc. vt ciuitates Italie dicantur p'scripisse merum imperium.
 Scientia aduersarij requiritur ad hoc. vt dicatur esse in quali
 possessione alicuius electionis.
 Scientia Ducis. vel Marchionis. aut requiratur. vt p'scrib
 batur Marchia merum z mistum imperium.

- 6 Titulus in seruitute bite cam discontinuam. p'sumitur eius
 allegatione. cum possessione longi temporis.
- 7 Titulus non probatur ex cursu longi temporis. vbi tractatur d
 amissione domini.
- 8 Quasi possessio in iuribus incorporealibus. an diuidatur in ciui
 lem z naturalem.
- 9 Reficere in seruitute quis non cogitur. sed pati. fallit in seruitu
 te oneris ferendi.
- 10 Dnium vtile. z non directum. qd queratur per p'scriptionem.
 Dnium an distinguatur in vtile z directum. remissive.
 Dnium vtile. aliud est directum. z aliud quasi dnium.

Denique ait. In cursu aque pmo dz inspicit cō
 uentio. scdo loci nature. tertio ve
 tustas. Item qui dz seruitutem pt cogi vt patiat. non quid fa
 ciat. h. d. cu pzin. l. seq. z est valde no. z meti tidus. No. tex. ibi.
 licet. n. ois pinguedo. zc. No. tex. in ver. si tm. zc. qd habes q
 antiquitas hz vim legis. qn ver. nō ergo est bonus tex. No. q
 consuetudo hz vim constitute legis. vt hic. in ver. si tm. zc. p'or. l.
 in summa. Itē no. qd p'scriptione querit seruitus. Itē not. ex. d.
 l. in summa. qd qn natura loci facit. vt aqua de loco superiori va
 dat ad inferiorem. est seruitus. Et hic. qd vetustas vim seruitu
 tis hz. Contra p'scriptionem non querit seruitus. vt. s. de ser.
 l. seruitutes. hic d' p'zinum. Quare dicit quidam. qd verbum. ois.
 exponit. i. tpe cuius non extat memoria. Hec sol. nō est vera. qz
 dictio d'ni. verificat in x. an. vt. j. qui z a qui. l. cum fidei cōmissa.
 s. Aristo. Dicit gl. seruitus. que hz cam discontinuam non pot
 queri tpe longo. d. l. seruitutes. sed illa que hz cam continuas.
 hic. vt hic. Dices p'zin. quō seruitus. de qua hic loquit. hz causam
 continuam. z Rn. qm ad eius vsum factum hois non requirit. l.
 foramen. s. de ser. v. b. p'ed. illa. n. d' habere cam continuam.
 qm ad eius vsum factum hois non requirit. sed qn factum hois
 requirit. vt in eundo. tunc illa seruitus hz cam discontinuam. l.
 foramen. s. de ser. v. b. p'ed. C. Illud. qd dicit. qd longo tpe p'z
 scribit seruitus. est verum. sicut quis est vltus iure seruitutis. l.
 j. s. j. de it. actuz. p'z. z ibi no. Sed quo apparet iure seruitu
 tis. Rn. ibi. videbimus. Item qd sit vltus sciente aduersario. vt
 l. j. C. de ser. z aqua. In alijs aut p'criptionibus non requirit
 aduersarij scientia. l. si. C. de p'scrip. lon. tem. po. Et est ratio. hz
 glof. non dicit. qd p'criptio sine possessione non p'cedit. l. sine
 possessione. j. de vlt. sed quali possessione seruitutis nō pos
 sum habere. nisi te sciente. qz quali possessio seruitutis nō ē nisi
 dñi patientia. l. p. s. de ser. z id est necesse qd ois sciat. S. pos
 sessionem tui fundi possum habere te ignorante. Et ideo forte
 d' dicerem. qd in Italia nulla ciuitas est que p'scrip. merū vel
 mistum imperium. qz in incorporealibus requirit quali posses
 sio sciente aduersario. sed imperatoriam est longū tps q non
 fuit. ergo. zc. C. Restat dubiū. qd vacante imperio succedit ec
 clesia. an sufficiat patientia p'paz. Logitabis. Inm. in cōquere
 lam. de elec. d' q non possum esse in quali possessione alicui. ele
 ctionis. nisi sciente. z patere aduersario. Sed in Marchia. vel
 in ducatu sufficit ne scientia Ducis vel Marchionis ad p'cri
 bendum merū vel mistū imperiū. Logitabis. Nā. y. in l. j. C. d
 eman. lib. vbi tractat materiam meri vel misti imperij. nihil de
 hoc dicit. nec et Sal. in l. imperium. de iur. om. iud. C. Itē op.
 z vt q' seruitus que hz cam discontinuam. p'scribat longo tpe.
 l. cū de in rem verso. s. de vlt. Dicit gl. verū est. qd ex solo tpe
 tis. regit ea continua ad hoc. vt qs lon. tem. p'scribat. S. si non
 niat ex solo tempore. sed ex titulo. tunc pbando de longo tem
 pore pbat acquisisse seruitutem. vt ibi. l. cām. ba. beat. discon
 tinuam. Vide gl. in verb. diu. que incipit. a. tanto. ibi. si vero nō
 ex tempore. Vide ter. in ver. sane. ibi. vbi non inuenit imposta.
 zc. Et sic allego seruitute iure impolite. z p'bo vsum longi tem
 poris psumit titulus. z sufficit ad pbendam seruitute. licet ha
 beat cam discontinuam. moder. doc. oēs impugnat hanc gl. p'z
 mo. l. z ipse no. in l. si certis annis. C. de pac. Dicit. n. g. l. cum
 de in rem verso. loquit in faciente. z non est eadem rō p'fimen
 di z patientem. que est p' facientem. Doc tenebat Ja. But. in l.
 g. fuitutes. s. de ser. z Ray. hic me audiente. Ergo dico qd etia z
 patientem. p'sumitur titulus ex vlti longi temporis. l. qui in
 aliena. s. j. s. de acq. here. z l. si filius. C. de peti. here. z l. cū post.
 in pzin. s. de iure do. j. facit l. cum quidam. s. j. s. de vltur. Simi
 le vos videbitis in l. quam. z uberonis. s. j. s. de pecu. vbi ex so
 la patientia videoz constitutere seruo peculium. Contra hoc tm
 dicitur. vt foztiter. l. nullo. C. de rei vend. l. z elsus. j. de vltur.
 7 Solut. an habes glof. not. que soluit hanc p'ecatem. vbi tra
 ctatur de amissione domini. que parit magnum p'cedidum.
 tunc ex cursu temporis non probatur titulus. vt legibus con
 trarijs. sed vbi tractatur de amissione seruitutis. ibi tractatur

de modico iudicio, tunc pbatur istu. et in su tps, vt hic, et ll. s. alle. Hoc ponit gl. in l. pe. C. coi. di. quam gl. tene menti. Al- legant in q. quam disputant di. muliere, que transfuit oia bona sua. Multa dixi alio anno. in l. si certis annis. C. d. pact. Al- tio anno mouit vnum dubium vñ procedit istud. q. in seruitutibus distinguatur, aut hñt eam continuam, vel non. Quid ad propo- situm. Nulla. n. actio facti hñt eam continuam, sed q. animo re- tinetur, dr hñt eam continuam. ¶ Quero ergo an diuidat ista quasi possessio in civilem et naturalem, vt sic aio retineatur: Si dicit q. non, ergo semper diceretur nona quasi possessio. Si di- cis q. sic, quare ergo non querit longo vsu: De hoc dicam. j. d. acq. pos. l. j. ¶ Item dr hic, quod quis in seruitute non cogit reuocare sed pati, de ser. vrb. pd. l. eum debere. Sol. Dicit gl. spale in seruitute oneris ferendi, et bene. De hoc dicam. j. pr. ¶ Alterius per bancl. h. possum determinare duo dubia. p. b. gl. s. Ultram. ¶ Primo, vtrum per pscrlptionem queratur dire- ctum dñum, vel vtile. Gl. t. q. vtile, vt no. in auth. min. C. d. bo. ¶ ma. et de vsuc. l. vsucapio. Ultram. dñt. q. directum. Sed e. hic ter. pro gl. s. Ultram. ibi. vtile actionem: Et tñt hoc dubius in l. vsucapio. palleg. Sol. opi. glo. est vera, q. est vera. Tu qui habes fundum emphyteu. quod dñum habes: k. Et q. nulli, q. dans in emphyteu. non hñt nisi vtile. Vel iste emphyteu- ta habebit vtile, et dans in emphyteu. nullus: q. dans in em- phyteu. non pt probare dñum cõter. nisi per pscrlptionem, ergo si cõdit in emphyteu. apud cum nil remanet. l. vlt. C. d. iure emphy. Sed vtrum dñum distinguatur in vtile, et directu, tracto in l. si quis vs. s. dia. j. d. acq. pos. et ibi dicam. et ibi de hoc vt ter. ¶ Quero, an pscrlptionem dñum qñtu sit vtile, et gl. in verb. dñum. in l. cum postulatlem. s. j. s. titu. j. d. qñtu sit dñum. Simile habuistis in l. si finita. s. i. ante. s. ti. j. Veritas est q. pscrlptione completa acquiritur vtile dñum, vt hic: sed ante pscrlptionem completam, ea pendente, dr habere quasi do- minium. An qui pscrlbit hñt publicianam, dr habere qñ dñu vt no. glo. In l. d. act. s. alie. et s. d. publ. l. j. et sic aliud est dñum directum, et aliud vtile, aliud quasi dñum.

ADDITIONES.

- a Alex. ¶ Quo. ter. Adde alium casum in l. si. s. s. d. de ser.
- b ¶ Quod vetustas. Que dicatur vetustas, vide Bart. in l. j. in prin. cum gl. et per Bar. in rub. C. que sit lon. confus. in pñcti.
- c ¶ Aduersarij scientia. Vide Bar. in d. l. j. C. d. ser. et latius in l. j. s. j. ff. de act. pñ.
- d ¶ Item. ¶ pscrlpsit meru. Vide plene s. eli. in c. cu non li- ceat. d. pscrl. et d. pscrl. c. fructu. dist. viij. et in c. cu contingat. d. fo. comp. et pñ. in c. si in i. no. de cõsti. Bar. in c. j. in i. not. de reb. eccl. non alte. et Bre. conf. xlij. et Alex. conf. cxxxvj. vol. ij. et conf. vj. vol. v. vbi ponit, an per vsum tantu tps, cuius initij memoria non extat in dñum, pscrlbat merum et mistum impe- rium. Et qualiter pbatur tale tps, ponit ibi: an ad pscrlbendũ merum et mistum imperium, scientia et patientia illius requira- tur qui prius erat in quasi possessione, vel illius ad quem spe- ctabat iurisdicctio: et ponit an talis scientia requiratur qñ quis eet vsus tanto tpe, cuius initij, et c. et in hoc, an sit dñia inter cõ- stuetudinem, et pscrlptionem, et ibi ponit quo probatur, quod qñ sciuerit q. alius vteret. et ibi ponit ad pscrlbendũ meru et mi- stum imperium, et iurisdicctiõnem an requiratur tñ tps, et c. et quid in pscrlbenda ptate superna ¶ Papam, vel Imp. et d. hoc etiã ponit plene conf. xxxij. vol. v. vbi ponit, an et qñ probatum est d. tali tpe, requiratur aliquis titulus. ¶ Alex. Los. Adde in ma- teria pscrlptionis meri, et misti imperij post hec adducta, d. anniculum meum Galbum, in trac. pscrlip. in ij. par. v. prin. pscrlip. in ver. tertia est q. d. et d. pscrl. seruitutum gñaliter, vi de eundem in ij. par. ij. prin. per totum.
- e Alex. ¶ Restat dubium. Dixi post d. Ant. in c. cum contingat. d. fo. comp. et adde Bar. in l. si publicanus. j. ti. i. et in l. natura- liter. j. d. vsuc. Inn. in c. bone. ij. de postu. pla. Bar. in l. j. in fin. C. d. ser. et aqua. per d. Floz. et d. Jo. in d. c. cum contingat. et do. Ant. in c. peruenit. d. c. enj. b. et quod no. Bar. in d. l. si publica- nus. s. h. et disputati ego Hono. Adde Bal. com. lxxij. lib. j. ¶ Id. Pau. ¶ Vide Alex. conf. cxxij. vol. ij. ¶ Hero. d. ser. vrb. pscrl. c. xix. ver. secundus casus, vbi late d. Jas. in l. qui in alie- na. in prin. ver. tertio. Bar. inducit. ff. d. acq. here.
- f ¶ Logitabit. Et ibi et similiter tangit, an pscrlbatur merus imperium. Et Bar. vt voluisse q. sic in l. j. s. d. dam. inf. ibi dñi facit mentionem de consuetudine. Et idem in l. imperium. de iur. om. iud. Ad hoc facit quod no. d. Ant. in c. j. d. confite. l. j. ibi d. Jo. s. cum per Bal. in auth. quas actiones. C. de sacros. ecc. per Jo. And. d. Ant. et doc. in d. c. cum contingat. de fo. comp. Terph late in dispu. mea. Sigisfundus, et consuluit Jo. L. al. q.

sic, per c. irrefragabili. s. excessus. d. off. ord. et Jac. Du. in aut. fides. C. d. episc. aud. per Bug. in l. bec autem iura. de scrut. vrb. pscrl. per Bal. Ang. et pñ. an d. l. imperium. per 2. yn. in l. moze. in pe. q. co. ti. vbi Ang. per pñ. de Ancl. conti. cxxxj. Et ad dicta per Bar. hic. ad de ter. in c. j. de inuest. de re alien. fac. Adde an merum imperium pscrlbatur pulchre pñ. de Ancl. conf. cxi. ¶ Item. ¶ Ego dico. Et de materia vide Ang. in repe. d. l. si cer- tis annis. et hic per Jo. d. Imol. ¶ An. r. Barba. ¶ Alterius per bancl. Vide do. Jo. qui aliquid dicit in l. ij. de vsu. ¶ And. Barba. ¶ Ultramon. dñt. Vide Sal. in l. traditionibus. C. de pactis. ¶ Quod dñum habes. Adde quod no. Bart. in l. ij. de vsuca. ¶ Sit vtile. Vide de rone glo. in l. si quis dñum. s. si ser. ven. Jo. And. in reg. possessio. in merc. in l. q. prin. LEX II.

¶ Seruitutem qui dñs an debeat facere, vel sufficiat pati.

¶ In summa.

¶ Apud Labeonem. Qui in- vti seruitute mihi debita, vel pscrlpta, tenet hac actione: scē si opus fiat pub. auctoritate, vel facti memoria non extet. h. d. vsq. ad s. item Clarus. et sic est no. s. no. s. in ver. pterea. vbi dñt par. ten. dic maxime. Nam idē si totus purgare vellet, vt. s. cõi di. l. i. edes. et pro soc. l. si fratres. s. itez. m. d. l. a. et s. itē si in cões. Item Old. aut egit superioz s. inferiozem, et habes in hoc s. apud Labeonem. Aut vicinus s. vicinum primuz, et loquitur. j. verfici. pterea. Aut inferioz s. superiozem, et loquitur infra ver. apud Alphenum. Op. dr hic in s. apud Labeonem. q. cogit tur alternative, vel purgare, vel pati. ontra. s. l. pr. in fin. vbi indifficte cogit pati, dr gl. huius alternative vltima pars ē ve ra. Vel hic consuetum est purgari a tpe, cuius non extat memo- ria. Sed j. sol. desit ter. et q. continet diuinationem. Quare di- cas. Quod dñs est opus q. dñs fieri ture seruitutis quod non pbeet commodum facenti, et tunc ille qui dñs seruitutē nō dñs facere, vt s. l. pe. in fi. Quod dñs est opus, quod affert ymodũ facienti, vt in purgando fossam, vbi est reollectio pinguedinis, et tunc dñs agi alternative, vt ter. ibi dñt q. tene menti. ¶ Venio ad verfi. apud Alphenum, qui vñ oibus dñt. Nā. s. l. pr. in fi. dr. q. agitur pscrl. vt patiat. in hoc s. apud Labeonem, agi alternative, hic agi p scrl. vt faciat. Gl. ponit plures sol. s. tenz. q. hic fuit actus in constituenda seruitute, quod purgatio spectaret ad dominũ. ¶ Querit, vtrũ ille q. dñs seruitutē, debeat facere, vel sufficiat pa- ti, collige ex istis ll. sic. Aut est actũ q. tpe faciat, et tene facere, vt hic, in verfi. apud Alphenũ. Aut non est actũ, et tunc aut dñs cõsueuit reuocare a tpe cuius non extat memoria, et cogitur, vt hoc s. apud Labeonem, vt hic no. in gl. Ant. de ista pscrlptione non cõstat, et tunc aut est seruitus oneris ferendi, et cogit reuocare, l. eum debere. s. de ser. vrb. pscrl. Aut est alia seruitus, et tunc aut reuocante dño ex refectione possit ymodũ alqd sequi, et tunc dñs agi alternative, vt vel faciat, vel patiat, vt hoc s. apud La- beonem. Si vero nullũ ymodum possit sequi, pscrl. agi, vt pa- tiatur, vt s. l. pr. in fi. et d. de ser. l. quoties. s. seruitutum.

¶ Item Clarus.

¶ Qui non patit opus natura- le, vel quasi in pñctum sta- tum reducta, hac actione vtili conuenit. h. d. vsq. ad s. idem La- beo ait, si i agro, ibi, excauit, subaudi. q. postea repleuisti, vel aliter est repleti. Op. et vñ, q. actio ista non habeat locus, nisi in opere manu facto, vt s. l. i. s. in summa, et s. licet. Solu. ibi negat directam, hic cõcedit vtile. in ver. q. q. ibi, deficiat. factio dire- cta: et hoc id. q. directa actio dat. p opere manu facto, vt s. co. l. j. s. hec aut actio, et s. toties, hic aut erat canale factum, et id non hñt locam directam, sed vtilis, et idem dr in seq. s. Old. Item opp. ista actio cessat pro lucro amisso, vt d. s. licet. sol. dr pati dam- num, q. in primam naturam locum restituere non patitur. Et eodem modo rñde ad l. pñctulus. s. ti. pñct. Item op. q. La- beo dicit lib. pñ. nam in ver. Labeo autem, dicit Labeo, q. pt agi vt vicinus repleat, sed in verfi. Labeo s. posito in seq. s. vbi reprehendit namusam, dr dñum. Sol. in prin. ver. dr de opere manu facto, in secundo de opere facto a natura.

ADDITIO.

- a Alex. ¶ Item Clarus. Pro intellectu huius s. vide Bart. in l. ij. in prin. ff. sol. ma.
- 1 ¶ Testes in effectu probationis tñ valent, quantum infra, s. j. in modo probandi differunt.
- 2 Dies et consul non requiruntur in pñctata scriptura, in pub. sic.
- 3 Testes interrogantur de tempore, qñ sunt suspecti, alias non.
- 4 Testis de auditu suo vs. de auditu alieno non.

ff. Nouum. Bartolus ad lib. xxxix. Digestorum

ut illis sequeretur condemnatio. q. pr. ut l. cum hereditas. s. ad Treb. l. i. s. i. co. ti. Nam in fideicom. transeunt vitiles, et in ex cadet instantia sequit condemnatio. ut ibi p. 3. acti. l. q. sub condone. de bo. pos. fm tab. 3. acti. et Insi. de nox. s. ois. coniu. eta. l. seruis. s. de his que not. infra. Eadem ergo rone. si ago s. eum qui non possidet. sed dolo desit possidere. postea pendente iudicio incipit possidere. q. denatio sequit. l. que sita. in princ. de pecu. Si vis dicere. q. ex eadem instantia condemnatio sequat virtute directe actionis ab initio. p. posse potest fieri. l. 3. tibi di. recta mo non ppetat. l. si post acceptum. s. de rei ven. vbi si non facto meo delino esse dno. ex eadem instantia sequit condemnatio. multo magis si qualiter remaneo dno. Ex p. dictis notabiliter distingue. Aut alterat qualitas actionis. aut ipsa actio. Si ipsa actio. tunc aut alterat de directa in vale. vel e conuer. so. aut de alia in nullam. et hoc secdo casu. aut contingit hoc facto pueni. ti. n. l. p. imputari actori. et tibi non puidat. d. l. si post accep. ptu. alias secus. Insi. de perp. t. rep. act. s. si. s. de mi. l. si filius.

ADDITIONES.

- a Alex. C. Sit litigiosus. Adde q. not. scripsit Bart. in l. post. s. etum. j. de do. Adde tñ q. res litigiosa non impeditur alienari alienatione necessaria. ut no. Bar. in l. damn. s. si dno. s. titi. j. C. Adde videndum Ro. conli. c. d. x.
b And. Barb. C. Aduerte ergo. No. sing. duo ex gl. primo q. tibi non est qd de re. sed solum de opere facto in re. nullo mo efficit res litigiosa etiam per contestationem. actio tamen bene fit litigiosa per contestationem. Secundo. q. vbi fit qd de re per ac. culationem personalem. fit res litigiosa per lit. contest. et simili. ter fit ipsa actio per d. l. q. hoc t. Bar. in l. j. de litig.
c Alex. C. Quero ago. Adde Bar. in rub. s. de rei ven. et l. j. de act. et obl. et Bar. in l. curatozia. C. de nego. ge. et adde que hñr in l. ytiq. s. de rei ven. et adde not. per Bal. in l. moze. C. de rei ven. Item vñ q. si vult agere s. nouum possessorem qui consecutus est possessionem post li. conte. factam cum p. primo. non sit ne cessaria nouus libellus. iuxta not. per Bal. in l. i. C. eod. di. ple. nius per In. in c. q. v. de iud. et vñ velle s. ium. et hic adde Lin. ge. in repe. l. si quis vi. s. differentia. j. de acq. pos.
d Tenet directa vitiliter. Limita qñ a principio cõpetebat di. recta. s. tpe hie cõpetebat vitilis. Et ita loquitur Bart. Secus si a principio non cõpetebat nisi sola vitilis. vt ex. no. s. vñ in intellectu in c. cum ad sedem. de ref. spo. et ibi do. Ant.

§. Idem Julianus. Dno qui no fecit nec no est teneatur hac actione ad patientiam. et teneatur qui fecit. ad in. teresse. interdico. quod vi aut clam. h. d. cum l. seq.

LEX VI.

- 1 Vicinia qñ agitur iure personarum. intelligitur de vicinia habitationis: secus si de iure fundorum.
2 Vicinus et vicinia dñr vsq. ad locum a quo exaudiri p̄t vox fm eõem cursum t̄pum. nisi ex cõi vsu loquendi aliter appareat. Practica vocandi vicinos.
3 Habitantes ppe me in domo conducta. qñ dicantur mei vicini.
4 Domum contiguam hñs ex parte inferiozi domui mei. cuius introitus a meo introitu multum distat per longum spatium a latere anteriori. an dicatur meus vicinus.
5 Vicini proximiores qui dicantur.
6 Statutum q. vicini teneant emendare damnum. si non ceperint malefactorum. intelligitur de vicinis habilibus ad ca capiendũ.
7 Ciuitas et castra qualiter dicantur vicina.

¶ Tertius.

Inter q. principaliter tenebat. ibi vnus principaliter. alter accessorie. C. op. de l. i. s. si quis in suo. j. ne qd in lo. pub. vol. vt in gl. q. ista ler. d. intelligi fm distinc. illius.
a Item hic dñr. vicinus qui bz fundum primus. Contra. q. q. pprie de domibus dñ vicinia. vt. s. si. reg. l. sed et loci. s. si. vol. Fundi non dñr inuicem vicini. vt. ibi. sed dñi fundoz ñ hie. vt. hic. Item agitur hic de iure ipsorum fundorum. vel de eo q. ipsius fundis nocet. et pdest. Sed si de iure personarum qritur. vt. q. si hñs sit natus in domo scientibus vicinis. intelligo dñ vicinis ha. bitatione. vt. C. de nup. l. si vicinis. non de habitibus pedia. ppin. qua. C. Quero. vsq. ad locum a quo p̄t exaudiri vox hominis acclama. tis. vt. s. ad Will. l. i. s. eodem aut tecto. et s. potuisse. fm Jac. de Bre. et alios moder. Quod intelligo. nisi ex cõi vsu loquendi ap. pareat. q. aliter vicinia accipiatur. j. de ver. b. sign. vt. l. Alphe. nus. de au. l. j. s. j. et de fun. inst. l. cum de lanionis. s. aliam. Et cum voces alie sint alie. de quibus intelligitur. Rñ. de cõibus. arg. s. de here. inst. l. suus. s. puto. Item cum longi.

audiantur voces tpe quieto. q. ventoso. vel s. fm q. tps iudica. tur. Rñ. fm naturalem et eõem cursum t̄pum. arg. j. de flu. l. i. s. ripa. Item cu longius exaudiant de loco alto. q. de loco dep. uo. et clauso. qualiter hoc intelligit. Rñ. Qñq. fit denotatio vicinos. sum respectu certis actus. vt. d. statutum. q. teneant vicini in no. ceperunt malefactorum. tunc ponet hõ acclamans in malencz p. mili. d. l. i. s. eod. aut. et qñq. fit denotatio viciniaz respectu p. so. ne. puta dñ constitutio ep̄i. an sit quis vsurarius. p. per vicinos. tunc dicere hoiem acclamantem ponendum in ostio il. lius domus. arg. j. de ver. sig. l. mille passus. Itẽ quero. Jan ha. bitantes ppe me in domo conducta. dicantur vicini mei. Rñ. Aut tractamus de iure fund. vel edum. et non dicentur vicini. vt. s. ti. j. l. qui bona. s. qui dani. vt. vicinis. vbi ponit copula inter vici. nos. et inquilinos. s. acti. s. e. l. ap. d. s. que. et l. q. in prin. q. un. cto p. principio huius legis. Si vero tractamus de iure. seu qua. litate personarũ. tunc non curo inter domũ. ppriam. vel condus. tam. arg. j. de in iur. l. ex. Loze. s. domum. cu. h. Item p. pone q. aliquis habeat domum meũ p̄tiguam ex parte posteriori. in. troitus aut eius ab introitu meo distat per longum spatium. qñ fit iter per diuersas stratas. an ille dicatur mihi vicinus. Rñ. in hac et simili materia vicinus habebitur. si verbum vicini in tali materia p̄fert. d. l. sed et loci. s. si. s. si. reg. et hic et s. ti. j. l. dani. s. si is qui vicinas. s. in alia materia. vbi de iure. et qualitate co. herenti p. pone tractat. tunc tale non assumem. vt. vicinũ. Mon. em sufficit sola p̄pinq. uitas domus. s. requiritur possibilitas p. seruandi. non. n. est dicendum q. iste. q. iuxta domũ meã detinet captiuus. dicatur meus vicinus. vt. s. ad Will. l. i. quis in graui. s. subuenit. s. acti. s. e. l. ap. d. s. defias. cu. si. ¶ Vicinus qui dicantur vicini. quero. q. dicantur proximiores vicini. Et po. no. q. que me impulit ad hunc tract. Statuto ciuitatis. Et tunc cauetur. q. habeatur p. ciue ille. qui pbat habitasse per x. an. n. ciuitate. per quatuor vicinos proximiores. qualiter p̄babit quis se habitasse per x. annos. per quos vicinos. Et hic vñ. q. ille. q. est mihi magis propinquus vicinus. dicat proximus et propin. quior vicinus. alius dicatur s. vicinus. alius tertius. et sic de singulis. vt. bac. in prin. quod est verus in materia huius. l. vñ de iure reali tractatur. sed in q. p. pposita aliter dicere. Quid. n. si p. ppe me habitat quidã infans. vel furiosus. vel aliter inba. bilis ad testimonium. Et tunc hic non dicitur vicinus. p. proximus. q. h. cut alius p. loci distantiam non dñ vicinus proximus. ita hic p. etatem. vel morbum. vt. s. ad Will. l. i. quis in graui. s. sordus. vbi vñ casus. Dico ergo. illum proximorem vicinum. qui est p. proximior habilis ad testificandum. Et idem dicitur em in statuto quo cauetur. q. vicini teneantur emendare damnum. si non cepe rint malefactorum. intelligo de vicinis habilibus ad capiendũ per dicta iura. ¶ Qualiter aut ciuitates. et castra. dicantur vi. cina inuicem. dic vt in l. i. s. si tam vicinum. s. titi. j.

ADDITIONES.

- a Alex. C. Item op. hic dñ. Idem Spe. in titu. de emp. et ven. s. j. in prima forma. super ver. hñ. in tali.
b P. Pau. P. C. Aliq. ad quem locum. Vide selti. in c. quosdã. de presump.
Clau. de Vesp. Vide Panozm. in c. quosdam. de presump. qui dñ Bar. hic non intelligi qñ tractatur de vicinis eiusdem loci. sed de vicinis diuersorum locorum.
c Alex. C. Exaudiri. Adde Bal. in l. i. vicinis. C. de nup. vbi etiã quis locus dicatur vicinus. et omnia hic dicta per Bar. et sequi tur. De. de Anc. in c. canonum statuta. et de s. h. in ver. vlti. p. q. in statuto sepe fit mentio de vicinis. et idem q. hic. et Bart. in l. i. C. de his quib. vt. indig.
d Dicantur proximiores. facit etiam qui dicantur proximio. res consanguinei. et si statutum facit mentionem q. in actu mino. ris requiratur sensu consanguineorum intelligitur de proxi. mioribus. fm Bal. in l. i. C. de ver. b. sign. Et an illo casu verifi. cetur in consanguineis pupillis. vide Bal. in l. in coniunctione. C. de nup. sicut dicit Bar. hic in vicinis. et Bal. in l. j. ad fin. C. admitt. Adde quis dicatur proximior. Bal. cos. xi. lib. j. Et qui dicantur proximiores ex linea. vide eundem Bal. cons. c. c. l. j. lib. iij. Pet. de Anc. cons. x. c. iij. vbi ponit quid sit dictum sit q. possit legare propinquioribus de domo. et an comprehendan. tur etiam femine. et consil. cl. j. vbi quid sit dictum sit deueniat in propinquiores de domo.
e Et idem dicere. Adde in simili Bal. in d. l. in coniunctione. C. de nup. ad hie. facit quod in simili no. glo. et Bar. in l. i. ab ho. stibus. s. j. solu. ma. et per hoc dicit Pau. de Last. q. si statutum disponit. q. minor non possit se obligare sine consensu propin. qui. si quis velit probare statum cum minore esse inuadum. q. articulare. et probare quod habeat propinquum presentem. et habitum.

- habilem ad consentiendum. Facit qd no. in l. idem. s. pro soc. e per Bal. in l. j. c. vide vir z vxor. per Bar. in l. si feruum sit pulatus. in prin. de verb. obl. Adde iungenda vtrc apostille. que de de Zinch. scriptis eius conf. c. xiiij.
- f Elau. de veyl. Per dicta tura. Contra istud vñ facere illud quod no. Alex. in l. j. s. nunciatio. s. de ope. no. nun.
- 1 Actio mere personalis non transit in singularem successorem sine cessione.
- 2 Actio personalis in rem scripta sine cessione transit in singularem successorem in genere. non in specie. z nu. 4.
- Actio realis. z in rem scripta qualiter differant.
- 3 Actio personalis cōpetens venditori. an transeat ad emptorē.
- 4 Jus agendi. an transeat in singularem successorem. z nu. 1.
- 5 Officium iudicis nobile in rem scriptum. transit in singularem successorem. secus personale.
- 6 Officium iudicis nobile qualiter cognoscatur qd sit personale. vel scriptum in rem.
- 7 Cautio damni infecti p̄t peti ab emptore. sicut a venditore.
- 8 Jus excipiendi. an transeat ad singularem successorem.
- 9 Jus excipiendi. an transeat in singularem successorem.

S. Si quis paus De actio est psonalis scripta in rē. z iō p damno futuro ad singularem successorem transit. b. d. C. f. d. p. p. est actio personalis. ergo non transit in singularem successorem. l. i. in h. s. v. s. r. quemad. ca. l. que dam. s. is aut. s. de eden. z leum. in prin. de fur. l. j. in verb. transibit. d. falit hic. sicut in quibusdam casibus alijs. Et vide gl. que allegat. l. sed z h. quis. s. i. operas. s. de vlt. sed non transit ibi eadem actio in specie. sed in genere. vt vidistis in l. si feruus cōis ab eus. s. h. de stip. ser. z ibi dixi. z l. h. i. in v. s. adicitur. non facit. z ibi nō transit. nisi cedat. z l. j. in locum. j. quo. leg. alla facit. s. h. i. in psona lia interdica. sunt in scripta in rem. vt iust. de interd. s. pen. Item in ca. gl. ibi. s. v. de amus. actio non transit ad singularem successorem. s. est consolidatio in vnum. vt ibi. l. j. voluntas. tem. z l. i. s. sol. ma. Item in ca. gl. ibi. l. j. s. h. z l. seq. z l. in hoc iudicio. s. h. e. duo lo. iunt in actionibus mere realibus. z d. illis non erit dubium. s. in l. non solū. s. h. s. i. ij. qz est scripta in rē. iō transit in singularem successorem. h. z l. p. e. s. i. ij. z lic nō res peries mere psonalem sine successione trāire aliquo casu. Sol. gl. iō transit. z ita est personalis scripta in rē. l. emptor. z l. post venditionem. j. e. s. z certe nō transit eadem actio numero. seu specie. sed in gñe. vt statim dicam. ¶ Quero. que est dīa inter actionem realem. z actionem in rem scriptā. Et glo. j. p. s. r. i. dicit. z dicit h. z vide eam in verb. in personā. que incipit. qz ea tenet. z c. Tene menti. qz nō loquit. qz actio in rem supponit eum. ad que res puenit. obligatum in psonali rei p̄uentione. Et ex hoc sequit. qz in actione scripta in rem. alia est actio. qz tenet author. z alia que tenetur successore. Non. n. tenet. qz successore. sed qz possidet. l. de co. s. h. s. ad ebbi. Et sic. s. p̄ori. non est dicendum. qz amulet eadem actio numero. sed actio in gñe in singularem successores. Idem conuerso. Non. n. qz hz actio nes. qz successore. s. qz dīs est effectus. Et istud est vtile scire pp libellum. qz non habeo necesse facere mentiones de persona auctoris. scus si ab eodem in me tranfiret. C. de pen. l. qui stipendia. z qd no. de hered. ac. ¶ Quero. quid si post iudicium acceptum facta sit alienatio. h. hic d. t. secus. vt. j. co. l. post venditionem. tibi ante iudicium. Sed non est verus. qz ibi loquit post venditionem non facta traditione. hic vero tradidit. qz d. d. iūū transiit. ergo cū actio permissa. l. si feruus. in prin. de cond. fur. scus si sine factio eius. vel autoris eius. actor delineret esse dīs. vt l. sed nec legataris. z l. z ideo. de condi. fur. ¶ Elemo ad verba d. y. qz possem dicere. die vt ipe ponit in c. is qui in ius. extra de reg. in. lib. vi. z quic. quid hic in s. adicitur d. i. ibi d. t. ¶ Intendo aliqua vltra dicere. ¶ Quero. an actio personalis competens venditori transeat ad emptorem. Dicit Wyn. qz actio incipit competere ante p̄ctum. z ante traditionem. se cundo post p̄ctum. z ante traditionem. tertio post p̄ctum. z post traditionem. Primo casu. aut ista est actio que competit pro damno p̄terito. z competit venditori. nec eam cedere tenetur l. j. s. i. fundum. i. de aqua quo. z est. l. quecunq. j. de act. z obl. z arb. fur. ce. l. h. z l. si feruum. j. de iniu. Si vero p̄ futuro damno. z tunc aut est actio mere personalis. vter stipulatione. z non transit nisi cessione facta. l. damni. s. si is. z s. emptor qui. s. de dam. infect. z l. omnes. s. h. s. v. s. r. quemad. ca. Si est scripta in rem. tunc transit. vt hic. Et illud dictum d. y. est verissimum. qz aliquid corpus venditur. sed qz non corpus venditur. vt puta nomen. z tunc transit sine cessione ius competens ante p̄ctum il lue nominis occasione. vt s. fidei iudicis. z p̄gnora. l. emptor. s. bere. ven. z c. de act. z obl. l. si in solutum. z l. i. a creditore. z a. est quod dixi in l. heres a debitor. j. de fid. ius. Secundo casu.

qz competit post p̄ctum. z ante traditionem. tunc non transit. s. tenetur cedere. Probatur in l. is qui in potest. s. h. postea. j. quod vt ant clam. z l. eum qui. z l. inter. j. de fur. z l. quod sepe. s. h. res. s. de h. em. Supple aliud. qz in oibus casibus. in quib. in casu p̄cedenti transit sine cessione. ita z hic. p̄ candē tura. Ter tio casu. qz post p̄ctum. z post traditionem. tunc d. t. p̄le. iste casus indubitabilis est. l. is qui in potest. s. h. postea. Sed iste est magis dubitabilis. qz aliquis. vt dicam plene in l. cum vir. j. de v. s. l. i. ca. z est materia multum subtilis. ¶ Secōdo quero. vt vtrū ius agendi transeat in singularem successorem. Wyn. s. t. j. l. flumi. num. s. adicit. z d. ca. is qui. d. eadem verba. qz est personalis mere. non transit. l. j. s. h. s. ad Treb. z l. eum qui. C. de act. z obl. z not. in d. s. adicit. Si est personalis scripta in rem. tunc transit. l. emptor. z l. post venditionem. j. eod. ¶ Quero. circa hoc. vtrum officium ius nobile possit exerceri in singularem successorem. Et dubium est. qz officium iudicis non supponit obli. actionem. l. qui per collationem. s. h. s. de ac. emp. z sic vt. qz transeat p̄tut rei vendicatio. Juriscon. voluit aliud. qz nos habemus officium iudicis personale. l. quedam. s. is aut. s. d. edē. Habemus officium iudicis in rem scriptum. l. in cā. s. inter dū. s. de mino. z illud transit. Sed qualiter poteris cognoscere. an sit officium personale. an in rem scriptum. Dicit qz qz equitas eadem que datur in principalem subicit. vt transeat ad singularem successorem tunc alia est personale scriptum in rem. vt per tura p̄ dicta probatur. z ideo non est dubium. qz cautio damni infecti. p̄t peti ab emptore. sicut a venditore. qz est eadem equitas.

6 Lqui bona. in prin. s. t. i. j. ¶ Quero vtrum ius excipiendi transeat ad singularem successorem. Dicit ipe. qz nō indistincte. l. si ma. ter. s. item Julianus. z l. i. a te. s. Julianus. j. de excep. rei iud. z idem. qz s. h. s. p. soc. z in l. in hoc iudicium. s. h. inter socios. s. cōi. di. Sol. de Lu. in Letiam. s. de iure i. mittit limitare d. y. qz sit verum dictum suum. qz exceptio est in rem scriptam. secō si personalis mere. l. qz talc. s. sol. ma. Sed Wyn. d. vtrum per l. i. tibi. s. pactum. s. de pac. Sed dices in Beneficium persona le non transit ad heredes. qz non transit ad singularem successorem. h. h. d. qz beneficium personale z exceptio personalis per rit perempta persona. ideo non trāst ad heredes. sed ad singularem successorem transit superueniente persona. qz commoditas transit. Limita hoc dictum d. y. esse verum. qz transit exceptio personalis. si persona superuenit. alia secō. vtd. s. pactū. Item hoc verum. nisi exceptione careat. ideo qui vendidit. tūc emptor nō competet. vt. s. de pecu. l. quelitum. s. h. annua. R. d. qz equitas que parat exceptionem in venditorem. cessat in emptore. Et p̄dicta intellige in exceptione que causatur aliqua equitate alia. qz per exactionem. tunc. n. an exceptio facta ab vno alteri. p̄t. die vt in laquotis. j. h. i. fa. fur. se. de. z tibi p̄le. ne dixi. ¶ Quero. an ius excipiendi transeat in singularem successorem. Dicit latus qz d. y. aut per transitum ad singularem successorem factum. equitas exceptionis perimitur. exceptio non transit in singularem successorem. l. h. in prin. C. de iur. do. z j. s. de fid. ius. l. cum is. z qz ibi dixi. Aut non perimitur. z tunc aut erat mere exceptio. aut erat exceptio. ideo qz actio. ¶ Primo casu distigue s. m. Wyn. aut est exceptio rei coherens. z transit in eum. l. exceptio. j. de excep. z de excep. rei iud. l. j. in h. de pig. l. si superatus. in h. l. inuitus. s. plerumq. cum h. j. s. de reg. iur. Aut erat coherens persone. z tūc aut succedit quis titulo lucratiuo. aut oneroso. l. apd Lellum. s. de aucto. ris. z s. h. q. j. de do. ecce. Secō casu. qz erat exceptio. qz actio. s. sic non p̄p̄rie. z tunc nō transit in singularem successorem. C. loc. l. emptorem. cum si. iō enim locato. non potest expellere colonum. qz tenetur actione ex conducto. illa exceptio non datur in emptorem. sicut nec ipsa actio daretur. vt ibi no. per. z y. in quarto p̄to. sed si esset talis actio. que daretur in singularem successorem. eadem ratione exceptio.

ADDITIONES.

a Alex. Actio personalis. Vide per do. Ant. post alios in c. qz C. de iud. z quod no. Bar. in l. quan. s. Julianus. s. c. z vide in l. in credito. z quod ibi no. de euc. z no. per Bar. in l. i. c. quod me. can. Et adde. qz locans. vel p̄mittens. p. se. z successores non obligat in singularem successorem. s. m. Bal. in l. emptorem. C. de loc. Adde an singularis successore teneatur stare locationi. Bal. cons. xxxvij. lib. j.

b Actio personalis interdicta. Adde quod no. gl. z ibi Bar. in l. i. p̄to. z s. hoc autem interdictum. z in l. i. in h. de ope. no. nun. z d. t. Bal. in l. i. in ver. quero de officio. C. de h. emp. qz si rusticus mihi promisit purgare riuum quem tibi vendo. poteris tu emptor ad hoc compellere rusticum.

c Sed in gñe. Adde no. per Bar. in d. l. i. c. quod me. can.

d Ad verba d. y. Adde l. et si in rem. z qz ibi no. s. de iure iur. z in l. i. a te. s. h. j. de excep. rei iud. z quod no. in l. i. s. h. filius. s. Secunda Bar. super. h. nouo. g. t. ij.

ff. Nouum. Bartolus ad lib. xxxix. Digestorum

quod quis in per d. Ant. et alios in c. q. v. de iud. et q. no. Bar. in d. l. q. s. Julianus. s. co. et q. dicit in l. possessio. s. et si posses...

P. Pau. P. Quero circa hoc. Vide Caro. Rui. in l. iij. s. l. ato. et ibi Gal. j. de verb. obli.

Alex. C. Inus excipienda. Nota ad q. de qua per Bar. de pac. const. in verb. Opzioni. Donec inter duo castra erat qd d. aque pub. ducti. et fuit interea lata stria. demum Imperator pcessit...

S. Aque. Declara. vt dixi. s. p. r. s.

Libellus qualiter formetur in actione damni infecti. et qua liter formetur sententia.

S. Officium. vt in gl. Et hoc s. not. f. qualiter for...

mes libellus in hac actione. Et quide circa modum narrandi d. quis dicere fundum. in quo timeat damni. ad se ptinere iure dñij. vel quasi. et illum fundum. vbi est opus factus. ex quo time...

ADDITIOES.

- Alex. C. In hac actione. Adde q. h. in l. post venditionem. in fi. hic alle. et Spe. in ti. de can. pol. s. p. uata. ver. l. verum si facti.
- And. Barb. C. Sed an hoc casu. Quod est verus. nisi habuisset instam cam litigandi. arg. l. illud. s. de peti. here.
- Alex. C. Circa damna. Nota. in d. iudicem posse iudicare super his. q. contingunt post conclusionem in cas. sequit. Bal. in l. cum pro p. p. a. C. si quis alteri. vel sibi.

LEX VII.

- Castallus an poterit seruitium retractare cedendo seu fo.
- Collectarum a solutione an quis liberetur cedendo fundo.

Scum quo

Qui conuenit ex suo facto. non liberat cedendo rei. se. rones que ponuntur in tex. Queritur nunquid va...

q. est eadem rō. cus necibi s. supponatur obligatio. Aut aliqua actione personali ex virtute pētus. vel quali pēt. pambuli. vbi hoc ex pte non promittit. sed venit occasione rei. et tunc aut illud omis occasione rei pueniens. erat ab initio certus. aut incertum. vt. s. dictum est per Dy. Dico et. q. vbi omis ab initio eēt certum. si cedendo rei plus faceret. satis est. vt hic. Facit. s. de...

ADDITIOES.

Alex. C. Cedendo fundo. Si in e. que in ecclesiarum. de consti. non vt se firmare. sed partem affirmatiuam et ibi Hoff. dum tñ in mani. no dñi refutet. et dñmodo non nimit in tempore de nuntiet. vel alias non interit dñi. fm eum. Sed Jo. de Lig. et d. y lo. disti. quunt aliter. vt ibi p. eos. quos refero. Jo. de Im. in c. que in ecclesiarum. qui d. q. text. in c. de val. qui s. consti. Lot. multum loquitur indistincte. s. forte de mente text. est. vt indistincte fieret. fm legem feudalem natura pētus feudalis est. q. possit renunciare. et in practica seruetur gl. in c. de capti. qui cur. ven. quam hic sequi vt Bar. et vide per Bal. in d. c. in fi. de val. qui s. consti. Nota. et aliquid in pmo fundo. et aliquid in d. c. h. de cap. qui cur. ven. et per Gal. ibi. et per Bal. in c. s. cal lidis. de p. b. sen. alie. per y. Sed in emphyteuta dicit. q. non p. dmittere emphyteulim inuito dño. l. ij. vbi Bald. C. de iure emphy. Sed quid si auferat fundus et qui obligauit se ad deci. mas. vel census alterius. teneat ad censum. vel ad decimam. v. de Bar. et Imo. in l. cum mulier. ff. sol. ma. Spec. in ti. de feu. s. qui. ver. xxvij. per Bal. in l. si. ff. de re. d. per Bal. et Ang. in l. cū fructuaris. s. de vfu. Et ad q. p. in Bar. hic vide. Pau. de E. lia. in cōm. c. potuit. de loca. vbi querit quid de fundo. et emphyteuti. Bal. in l. cum Archimedo. C. vt in pos. lega. et adde l. y. et Ray. in d. l. Imperator. per cano. in d. c. q. in ecclesiarum. Et hec faciunt ad bonam q. pone. q. est in sta. vnus puteus ser. uies vicinis. qui refectione indiget. vnus vicinus se se nolle ad impensam contribuere. imo potius non vult de illa aqua. an p. rata possit compelli. Spe. in ti. de cef. s. ij. ver. hite. pone vicina quedam. et q. pt cogi. Bal. in l. cum fructuaris. hic alleg. per illum text. vt tenere p. tum. De quo p. l. ad. hic. Et facti q. not. Bal. in l. i. C. de sen. q. p. eo qd interest p. an possit imponi col lecta debitori cedenti bonis. Adde q. emphyteuta non possit inuito dño renunciare iuri emphy. Abb. cons. cccij. ff. lib. l. lau. de vey. C. De hac. vide Alex. in l. i. quis. v. s. differen tia. j. de acq. pos. et eundem in l. p. re. s. j. s. t. i. et Bal. et y. in c. que in ecclesiarum. ex de consti.

LEX VIII.

- Alqua si est concessa fratribus pred. catozibus ad coquendā fabam. si concedatur etiam fratribus minoribus. vs concessio prima non impeditur.
- Concessio secunda vs. qñ per eam prima non impeditur.

In concedendo

Nota l. cum duabus sequ. vsq. ad s. h. au. men. h. d. In seruitute irrenocabiliter constituenda requiritur consensus omnium. qui hñtus in re. vel seruitute. vel habere sperant. et cā de p. terito. h. d. Opp. de l. i. ius alterius minuitur. secus si pt concedere sine diminutione iuris alterius. Et Bononie fuit a hec questio de dicto p. tu. q. fratribus predicatoribus fuit a cōi concessa quedam aqua ad coquendam fabam in quadragesima. fratres minores illud idē impetrauerunt postea. et fuit iudicatum. q. si aqua vtriq. suffi. ciat. vel sufficere possit. scōa concessio valeat. Idem dico in qñ betiure et seruitute. per quod non impediatur vltus eius iuris. q. quis hñ in fundo. s. de vfu. l. sed. et h. quid. s. h. cum l. seq. que est no. ad ista.

Adit.

mento tenetur de falso. per eundem in l. si. C. de exec. rei iud. gl. 2. doc. in lex ca. in prin. de verb. oblig.

De de hincapossille Alex. cons. c. tertio lib. 1. laud. de Seytel. C. de consuetudine. Debes hoc intelligere et si talis consuetudo non sit prescripta. ita notabiliter et ant. de Bnt. in c. si. de consuetu. quod sequitur Betti. cons. xi. vbi p hoc adducit alia fundamenta: et refert ad gl. no. per Bart. in l. Labeo. s. de supellec. lega. que videtur obviare.

S. Via publica. Locus publicanus medius inter hantius imponi. h. d. dominus meus.

S. Sed loco sacro. Locus sacer medi? impedit seruitutem? sicuti. h. d. Fundus medius inter fundum dominantem. et seruitutem quando impedit seruitutem constituit.

S. Sed si fundus. Fundus medius cetero non impedit seruitutem constituit. illo cetero permittente vti. h. d. Et omnibus predictis habes no. 2. Aut inter fundum dominantem. et seruitutem quando impedit seruitutem constituit. Fundus medius cetero non impedit seruitutem constituit. illo cetero permittente vti. h. d. Et omnibus predictis habes no. 2. Aut inter fundum dominantem. et seruitutem quando impedit seruitutem constituit.

ADDITIO.

1. Chabes not. Adde que no. Bar. in l. non solum. in principi. de operis rudi. nuncia.

LEX XIX.

1. Scientia inducit patientiam. 2. Error iuris. et error facti equiparantur.

Labeo ait. Opp. de l. Sabinius. ver. sed. et si. quibus tres casus. Quis consentio expresse. tunc in totum mihi p iudicio. vt est in d. i. resp. Quis tacite. et vt deo. et sic tacite consentio. tunc non possum agere. vt de iur. sed ago ad interesse. vt hac l. Labeo. et si. i. qui bona. si quis iuxta. quis non consentio. nec tacite. nec expresse. vel ignoro. vel scies erro. et tunc in nullo mihi p iudicio. vt hic. et in proxima l. sed hoc ita. Et ista probantur per l. Sabinius. s. c. d. i. in casu huius l. vbi dixi ad interesse. non intelligas hac actione. cum illud veniat officio iudicis. vt no. s. e. l. supra iter. 1. s. j. sed actione in factu. vt s. de ser. vzb. p. d. l. si fistule. et Alt. 2. ex glo. no. illud qd dicitur sententia inducit patientiam. et qd plene examinaui. s. sol. mat. l. que dicitur. Item d. l. sed hoc ita equiparatur erro. facti. iuris. Nam in eo qd dicit imperitia intelligit qd scilicet iuris. Ad istud oppon. de l. iud. de sup. leg. gloss. non soluit. Dic. qd tibi loquitur de errore communi qui facit in s. hic de errore singulari. Item opp. de l. non fatetur. de confes. Sed dic vt tibi not.

ADDITIO.

1. Alex. C. Patientia. et. Adde que no. Bal. in l. si certis annis. C. de pact. Et an scientia. et notitia superueniens noceat. vide per Jac. de Bel. in l. iij. de incest. sup.

LEX XXII.

S. In usufructus. Hec actio non datur usufructuario directa. sed utilis sic. hoc dicit.

LEX XXIII.

S. Vicinus. Si arando aliquis opus faciat. et quo aque possent nocere vicino. si alter fundus coli non poterit. hac actione no tenetur. h. d. No. pro formatione libelli. dixi s. e. l. si tertius. s. officium. Item no. quod compellitur precise. Dic vt in glos.

ADDITIO.

1. And. Barb. C. Vicinus. No. p saluando libello et vide Bart. in l. si mater. s. eandem causam. ff. de excep. rei iud. l. itez si possessor. s. si in arando. s. de iur. in arando.

2. Lacus priuatus exercens. et occupans predium alienum. non priuato dominum eius dominio.

S. Lacus. Tene secundam lect. et hoc est verum in lacu priuato. secus in publico. Lacus. j. d. acquir. rer. do. Et hoc videt de facto in vallibus. Raueus. que cum ex creuissent. et alienum predium occupassent. dixi illius esse valles cuius erant. et predium illius cuius erant valles.

LEX XXV.

1. Civitas an possit facere statutum q non appelletur a sententia.

S. Cui infra. Alias **S. Cuius.**

1. No. boni casus. si noceret vie p qd tur ad fundu noce ret fundo. s. acit ad m. ulta. p pceptue certu est. q cui tas q hz primas. et scdas cas apponit. pot facere statutum ne liceat appellare. vt s. de orig. iur. l. si. s. exactio. Si vero hz solii cas primas. sed in prima et secunda applo deuoluitur ad superiorum. non pot facere statutum. ne liceat appellare. qz disponeret circa id q non est iurisdictionis sue. q non pot. l. si. C. de iur. om. iur. t. ibi no. et de maio. et obe. c. q. t. ibi no. et est tex. de iur. reur. c. venientes. Sed pone q civitas hz cam principalem. et primam cam apponit. secundario ca apponit deuoluitur ad superiorum vt sunt civitates Marobise et Nichomiane. tunc id e. 1. qz non pot statueri ne appelletur. qz applo prima est via per quam peruenitur ad secundam ergo. et. Ad hoc facit s. i. act. pul. veteres.

ADDITIONES.

1. Alex. C. Facit ad multa. Adde Bar. in l. oes populi. in iij. q. pn cipali. Jo. An. c. si. de app. in vi. Bal. in l. si ad si. C. de tep. app. et in l. si. C. de sen. et in l. pogramata. C. comina. vel epi. et in l. si applo. C. de app. post. l. y. et in l. si. de offi. p. re. p. re. et in l. si. in aliquibus locis. de consi. prin. Imo. et alij in c. venientes. de iur. iur. Bal. in l. consi. l. od. s. quibus. et qd no. Bart. in l. si qd sub conditione in si. prin. de condi. insti. et vide Ro. in rubr. de arb. et qd in simili not. Bal. in l. cum antea. C. de arb. et Imo. in l. i. in s. si. a quib. appel. non licet. 2. Roma. C. Statutum. An valeat statutum. q a snia non appellet. vide Bar. in l. oes populi. ff. de iusti. et iur. in quest. sup. quibus possunt fieri statuta. ego ibi dedi remissiones. 3. Alex. C. Civitas. In hoc Bal. in l. a. C. de sent. et s. Bar. hic. et forte inclius. et vide Bar. in cons. suo incip. in l. huius noie ame in ciuitate Tuderina. Adde Bal. in l. si. C. de app. et Bar. in c. si. d. r. h. lib. j. incl. in nomine d. n. dubia occurrentia ex qone. et Bal. in l. p. de iust. et iur. et in l. omnes populi. et Bal. in l. si. co. ti. et per Eng. in d. l. omnes populi. Bal. in l. cum de consuetudi. ne. s. de legib. Adde l. Bald. cons. c. l. v. iij. lib. 1.

LEX XXXVII.

1. Consuetudo dat iurisdictionem contentiosam.

S. Lenola. Alias **S. Solere.**

1. iurisdictionem contentiosam. et tuc expone quib. iudi cibus. Et sic est casus q consuetudo dat iurisdictione contentiosam. et concordat C. de iur. offi. l. viros. lib. iij. fm Dy. De hac questio. non disputo hic. l. y. C. de eman. l. i. j. S. uil. de Eug. in l. imperium. de iur. iur. iud. dicit. et.

ADDITIO.

1. Alex. C. Consuetudo dat. Vide qd no. Bar. in l. more. in prin. s. de iur. iur. om. Imo adde. qd consuetudo dat potentiozem iurisdictionem. vt vt per id q dixi in l. precipimus. C. de appela. de hac materia vide gl. vbi doc. in c. cum contingat. de fo. compe.

De publicanis. Et vectigalibus. Tit. iij.

1. Dictum est s. de dam. in fec. per qd prouidetur ad damna futura. verum qz sunt damna. et extorciones per publicanos. ideo hic ponit de publicanis. Cetera die vt in glo.

ADDITIO.

1. Alex. C. In gl. Quid si publicanus cuius merces ex coentio. ne ciuitatis. vel dantis datum deputata est stipendaris d. ha bere a ciuitate. an possit compensare. vide per Alb. q non. in l. in ea. p illu. tex. cu gl. de copen. Tene mentu. qz fuit de facto.

LEX I.

1. Dicitio item. inducit continuationem quando adijcitur preece dentibus. et.

2. Item inducit repetitionem qn per eam adijcitur oratio no per facta. sed defectina ex parte appositi. vel ex parte verbi.

S. Retor. Abi familia. publicano madate. vel ratu habent. Ibi publicano ru sine madato. Ibi iudicia dabo. subaudi in du plu sicut s. et hoc colligit ex dictione ite. s. po. sita s. Ja. de Bel. qbat in pcessu legis. et No. q dicitio ite. est repetitiua. Habetis in l. in repeten

1. dis. de le. iij. et die vt tibi qd dicitio ite. pferetur ab homine sed qn pferetur a lege. Jac. de Bel. disputauit. et posuit in autb. vt cum de app. co. in prin. et dicit finaliter. Aut est eadem ratio. et vtilitas. et intelligitur repetitio. alias dicitio. itez inducit conti nuationem. Tu dic. qd per dictionem. item. adijcitur preece